

World Theatre Day Message 2012

World Theatre Day, 27 March

"MEZINÁRODNÍ DEN DIVADLA byl založen v roce 1961 Mezinárodním divadelním institutem (International Theatre Institute – ITI). Tento den slaví každoročně 27. března všechna národní střediska ITI a spolu s nimi celá mezinárodní divadelní obec. Při této příležitosti se organizují různé národní i mezinárodní divadelní akce – k nejvýznamnějším z nich patří Mezinárodní poselství – z podnětu Mezinárodního divadelního institutu je každoročně jeho autorem vybraná světově proslulá divadelní osobnost."

Světový den divadla - letos popadesáté

27. března 2012

POSELSTVÍ K MEZINÁRODNÍMU DNI DIVADLA

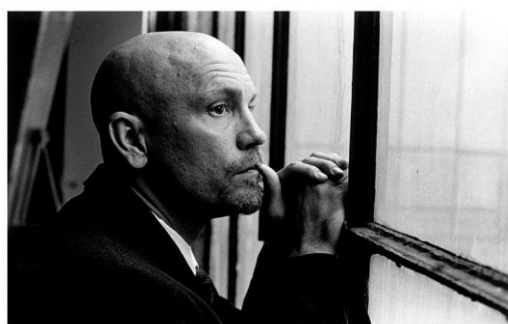
Je pro mne ctí, že mě Mezinárodní divadelní ústav při UNESCO vybral, abych formuloval poselství k 50. výročí ustavení Mezinárodního dne divadla. Se svými stručnými poznámkami se obracím na své kolegy od divadla, což jsou lidé jako já a mí kamarádi.

Přeji vám, aby byla vaše práce strhující a originální, aby byla hlubokomyslná, jímavá, vedoucí k zamyšlení a aby byla zcela jedinečná. Přeji vám, aby nás přiměla zamyslet se nad otázkou, co znamená být člověkem a upřímně vám přeji, aby tato reflexe vycházela ze srdce, aby byla nezaujatá a milostiplná. Přeji vám, abyste dokázali překonat protivenství osudu, cenzuru, chudobu a nihilismus, což nepochybně řadu z vás čeká. Nechť jste obdařeni

nadáním, necht' jste nestranní, abyste nás dokázali poučit o tlukotu lidského srdce v celé jeho složitosti a to ve vší pokoře a s dostatečnou zvědavostí, aby se to stalo vaším celoživotním posláním. Doufám, že ti nejlepší z vás - budou to totiž pouze ti nejlepší z vás a jenom ve vzácných a prchavých okamžicích - dokážou zformulovat tu nejzákladnější ze všech otázek : "Jak žijeme?".

Bůh vám žehnej !
- John Malkovich

překlad Dagmar Steinová

John Malkovich ©Christian Coigny

ŽIVOTOPIS

Americký herec, producent, scenárista, režisér.

John Malkovich je však především divadelní umělec. Začátkem 70.let objevil divadlo (Státní universita v Illinois) a pak, v roce 1976, založil s Terryem Kinneym, Jeffem Perrym a Garym Sinisem, v Chicago slavnou divadelní společnost Steppenwolf Theater Company. Ve filmu se stal slavným díky roli Valmonta v *Nebezpečných známostech* (Dangerous Liaisons 1988) Stephena Frearse po boku Michelle Pfeifferové a Glenn Closeové.

Po této roli, která znamenala významný krok v jeho kariéře, hrál ve více než 70 filmech ve Spojených státech i jinde. Jeho filmový rejstřík je vskutku široký. Byl dvakrát nominován na Oscara za vedlejší roli ve filmu *Places in the Heart* (*Místa v srdci* 1984) a *In the line of Fire* (*S nasazením života* 1993). Ocenění se mu dostalo mimo jiné za roli v *Killing Fields* (*Vražedná pole*), *Dangerous Liaisons* (*Nebezpečné známosti*), *Being John Malkovich* (*V kůži Johna Malkoviche*) či *Changeling* (*Výměna*).

V roce 2011 režíroval svou třetí divadelní produkci v Paříži, *Les Liaisons Dangereuses*, v divadle Atelier (Théâtre de l'Atelier) po úspěchu *Hysteria* (Marigny 2002) a *Good Canary* (Comedia, 2007), která mu vynesla Molièrovu cenu za nejlepší inscenaci.

Mezinárodní divadelní ústav

SVETOVÝ DEN DIVADLA – 27. března

Ustavení ***Světového dne divadla*** navrhl nejdříve v Helsinkách a potom ve Vídni na 9. světovém kongresu ***Mezinárodního divadelního ústavu*** v červnu 1961 jménem Finského střediska Mezinárodního divadelního ústavu prezident Arvi Kivimaa. Tento návrh, podporovaný skandinávskými středisky, byl schválen aklamací.

Národní střediska Mezinárodního divadelního ústavu ITI, jichž je dnes téměř 100 na celém světě, slaví od té doby každý rok 27. březen (datum zahájení sezony "Divadla národů" v roce 1962 v Paříži) jako **Světový den divadla** mnohočetným a nejrůznějším způsobem.

Mezinárodní divadelní ústav, založený v roce 1948 organizací UNESCO a světově proslulými divadelními osobnostmi, je nejvýznamnější mezinárodní nevládní organizací v oblasti performing arts, která má formální příbuzenské vztahy s UNESCO (vztahy poradenství a přidružení). ITI usiluje o *"prosazování mezinárodní výměny poznatků a praxe v oblasti reprodukčního umění, podněcování tvorby a zvyšování spolupráce mezi divadelníky, vytváření povědomí veřejného mínění o nezbytnosti počítat s uměleckou tvorbou v oblasti rozvoje, prohlubování vzájemného porozumění za účelem účasti na posilování míru a přátelství mezi národy, připojení se k obraně ideálů a cílů organizace UNESCO."*

Akce, pořádané na oslavu ***Světového dne divadla***, se snaží výše zmíněné cíle naplňovat. Každý rok je přizvána význačná divadelní osobnost nebo osoba vyznačující se silou srdce a ducha z jiné oblasti, aby se podělila o své úvahy o divadle a souladu mezi národy. To, co je známé jako ***Mezinárodní poselství***, se překládá do více než 20 jazyků, předčítá pro desítky tisíc diváků před představeními v divadlech na celém světě

a tiskne ve stovkách deníků. Kolegové v audiovizuální oblasti bratrsky pomáhají a více než stovka rozhlasových a televizních stanic vysílá Poselství posluchačům ve všech koutech všech pěti kontinentů.

Jean Cocteau byl autorem prvního Mezinárodního poselství v roce 1962. V roce 1993 vydalo Venezuelské středisko ITI dvě antologie, jednu obsahující všechna poselství od roku 1962 do roku 1993 v originálních jazykových verzích a druhou sbírku ve španělštině.

Světový den divadla je příležitostí pro divadelníky, aby oslavili sílu reprodukčního umění spojovat lidi, je to příležitost podělit se se svými diváky o určitou vizi svého umění a jeho schopnost přispívat k porozumění a míru mezi národy.

Spolu s širokým rozšířením ***Mezinárodního poselství***, které je ústředním znakem ***Světového dne divadla*** od jeho zavedení v roce 1961, zahrnuje **Světový den divadla** četné akce ve všech částech světa od téměř intimních projevů až po velké lidové slavnosti.

Mezi speciální akce, které se konají na znamení **Světového dne divadla**, patří:

- **Čtení Poselství v divadlech před večerními představeními 27. března.**
- **Mezinárodní festivaly** v tento den nebo během týdne nebo měsíce obsahujícího 27. březen, např. Japonsko, Kamerun, Burkina Faso, Kuvajt.
- **Speciální představení:** např. Belgie, Filipíny, Kypr, Tunisko, Rumunsko, Švédsko, Monako, Španělsko, Zaire a jinde.
- **Symposia, kolokvia a konference u kulatého stolu** o různých aspektech role divadla ve společnosti, např. Řecko, Bangladéš, Chorvatsko, Rumunsko, Makedonie, Indie.
- **Speciální ceny za vynikající výkony v divadelním a tanečním umění** – zvláště ceny udělené jako uznání mezinárodního vlivu činnosti oceněných osobností, např. střediska ITI ve Finsku, Maďarsku, Velké Británii, Izraeli, Polsku, Ugandě, Rusku, Německu, Slovinsku a jinde.
- **Otevření nových divadel, divadelních muzeí a divadelních výstav; dny otevřených dveří a prohlídky divadel s průvodcem.**
- **Národní poselství** v mnoha zemích, např. Rumunsku, Zimbabwe, skandinávských zemích a některých latinskoamerických zemích.
- **Články v tisku** o divadle a komentáře o **Mezinárodním poselství.**
- **Rozhlasové a televizní pořady o divadle**, včetně pořadů pro speciální okruh diváků, např. Indie, Rumunsko, Libanon, Sierra Leone a jiné země.
- **Speciální vysílání dramatických pořadů** na národních a regionálních televizních a rozhlasových stanicích.
- **Bezplatná představení nebo volné lístky do divadla**, které jsou tradičně k dispozici v některých zemích, např. v Maďarsku, Egyptě, Chile, Španělsku, Řecku, Belgii, Turecku atd.
- **Projevy významných národních osobností**, např. v USA, skandinávských zemích.
- **Výzdoba divadel, lidové plesy, veletrhy a průvody.**
- **Speciální plakáty** vydané středisky ITI k této příležitosti.
- **Speciální známka** byla vydána ve Francii při prvním Světovém dni divadla, v roce 1962 indická pošta zrušila známky na dopisech a nahradila je nápisem oslavujícím divadlo a mír. I v dalších letech v mnoha zemích vydávány příležitostné známky s divadelní tematikou k tomuto Dni.
- **Představení na pomoc divadelním charitativním organizacím**, např. skandinávské země, Velká Británie.

Zdá se, že mnohé akce plní řadu funkcí. Zatímco všechny akce manifestují mezinárodní aspekt, oslavy **Světového dne divadla** často poskytují příležitost, aby se městská a provinciální divadla v určité zemi více sblížila. Pomocí bezplatných představení a rozhlasových a televizních pořadů, které mohou dojít jak k dlouholetým milovníkům divadla, tak k těm, kteří nikdy žádnou hru neviděli, divadelní profesionálové také rozvíjejí a zlepšují vztahy se svými diváky.

Četné akce jsou mnohostranného rázu a často je pořádají střediska, která mají k dispozici jen omezené prostředky. Na příklad Bangladéšské středisko ITI a Federace divadelních skupin Bangladéše oslavují Světový den divadla za účasti celé divadelní komunity.

V průvodu ulicemi Dháky se sejde více než 1000 herců a hereček v divadelních kostýmech. Pořádají se divadelní výstavy a večer následuje tradiční přednáška o divadle v Bangladéši

a divadelní představení různých divadelních společností.

ITI – Provolání k Mezinárodnímu Dni divadla – 27. března

Autoři Poselství:

1. 1962: Jean COCTEAU
2. 1963: Arthur MILLER
3. 1964: Laurence OLIVIER – Jean-Louis BARRAULT
4. 1965: Anonym
5. 1966: René MAHEU, generální ředitel UNESCO
6. 1967: Helen WEIGEL
7. 1968: Miguel Angel ASTURIAS
8. 1969: Peter BROOK
9. 1970: Dimitrij ŠOSTAKOVIČ
10. 1971: Pablo NERUDA
11. 1972: Maurice BEJART
12. 1973: Luchino VISCONTI
13. 1974: Richard BURTON
14. 1975: Ellen STEWART
15. 1976: Eugene IONESCO
16. 1977: Radu BELIGAN
17. 1978: národní poselství
18. 1979: národní poselství
19. 1980: Janusz WARMINSKI
20. 1981: národní poselství
21. 1982: Lars af MALMBORG
22. 1983: Amadou Mahtar M'BOW, generální ředitel UNESCO
23. 1984: Michail CARJEV
24. 1985: Abndré-Louis PERINETTI
25. 1986: Wole SOYINKA
26. 1987: Antonio GALA
27. 1988: Peter BROOK
28. 1989: Martin ESSLIN
29. 1990: Kirill LAVROV

30. 1991: Federico MAYOR – generální ředitel UNESCO
31. 1992: Jorge LAVELLI – Arturo USLAR PIETRI
32. 1993: Edward ALBEE
33. 1994: Václav HAVEL
34. 1995: Humberto ORSINI
35. 1996: Saadalla WANNOUS
36. 1997: Jeong Ok KIM
37. 1998: 50. výročí ITI – speciální poselství
38. 1999: Vigdís FINNBOGADÓTTIR
39. 2000: Michel TREMBLAY
40. 2001: Iakovos KAMPANELIS
41. 2002: Girish KARNAD
42. 2003: Tankred DORST
43. 2004: Fathia EL ASSAL
44. 2005: Ariane MNOUCHKINE
45. 2006: Victor Hugo RASCON BANDA
46. 2007: Jeho Výsost šejk Dr. Sultan Bin Mohammed AL-QASIMI
47. 2008: Robert LEPAGE
48. 2009: Augusto BOAL
49. 2010: Judi DENCH
50. 2011: Jessica A. KAAHWA
51. 2012: John MALKOVICH